WASHINGTON D.C. 20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 117. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 21, 1985 No. 117. VOL. XCII

СУА пригадує про літературний конкурс

Ню Йорк. — Комісія фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих прагадує авторам, що проголошено Літературний конкурс на науково-історичні твори або оповідання.

Тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Реченець конкурсу — 31-го грудня 1985 року. Твори повинні бути написані на друкарській машині у трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, які вийшли друком у 1985 році. Твори, підписані псевдонімом, повинні мати теж залучену конверту з прізвищем автора. Склад жюрі й висота нагород будуть подані пізніше.

Проголошується теж науковий історичний конкурс на історичну працю (монографію).

Темою, може бути будь-який відтинок історії України: Рукопис повинен обіймати найменше 100 сторінок машинопису в трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж наукові твори, які вийдуть друком у 1986 році.

Реченець конкурсу — 31-го грудня 1986 року. Склад жюрі й висота нагород будуть проголошені пізніше.

Твори обох конкурсів слід надсилати на адресу: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

Вийшла платівка великодньої музики

Монтреаль. — Фірма "Євшан" з Монтреалю проголосила випуск своєї найновішої платівки української великодньої музики. Платівка „Христос Воскрес" — це пісні награні хором ім. Кошиця з Вінніпеґу, Ман., який є одним з найкращих хорів в Канаді. Диригентом хору є Володимира Климків.

Репертуар хору включає багато української хорової музики з XVII і XVIII століть. Платівка включає багато нових композицій які вперше награно.

Продуцентом платівки і тасьми є Богдан Тимець, а награно їх у Вінніпезі. Платівку можна набути в українських крамницях або замовити поштово, висилаючи 10 дол. до: Yevshan Corporation, Box. 125, Station St. Michel, Montreal, Que. H2A 3L9, Canada.

Появилося нове число „Слова Підгаєчан"

Дітройт, Миш. (З. Стельмах). — З датою червня 1985 року, тут вийшло нове число піврічника „Слово Підгаєчан" ч. 1/31/.

На його зміст складається: 10-ліття визнання Блаженнішого Йосифа Патріярхом УПКЦеркви та поблагословлення ним чудотворної ікони Матері Божої зі Зарваниці; ювілей д-ра Володимир Душника; продовження споминів Василя Папіжа п.н. „До найближчого поїзду"; Підгаєччина сьогодні; реґіональні справи комітету Підгаєчан; хроніка тощо.

Це цікаве реґіональне видання можна набути в Головному комітеті Підгаєчан у Дітройті, висилаючи замовлення з оплатою 2 дол. на адресу: Holowynj Komitet Pidhajeczan, 7409 Greenview, Detroit, Mich. 48228.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ ВІДБУВ ПЕРШІ НАРАДИ

Джерзі Сіті, Н. Дж.— Створений під час річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу Комітет Оборони Української Спадщини відбув в суботу, 15-го червня ц. р., своє перше засідання у приміщеннях УНС в Джерзі Ситі.

Як вже інформовано, Головний Уряд УНС ствердив в часі нарад на Союзівці у травні ц. р., що найповажнішою в тій хвилині проблемою української спільноти в ЗСА і Канаді є переслідування доброго імени українських поселенців. Тому саме Головний Уряд виловнив з-поміж себе такий комітет, який тим справам особливо присвятить увагу, і вмасигнував для комітету суму 100,000 долярів.

Комітет поставив собі за ціль три головні завдання: 1. Пропаґувати правду про Україну; 2. Реєструвати неправдиві вістки про Україну; 3. Обороняти громадянські права українців.

Члени Комітету, здаючи собі справу з того, що причиною лиха є брак достовірних та підтверджених фактами інформацій про Україну та її історію, зокрема періоду Другої світової війни та після нього, саме на своїх перших нарадах розглядали можливості поробити заходи в тому напрямі, щоб спростовувати фальшиві інформації, які появляються в книжках та засобах масової інформації.

Плянується зустрічі з поодинокими американськими видавцями, розглядається можливість складати до суду скарги за знеславлення як також в найближчому часі плянується зустрічі зі знавцями оборони тих українців, яких вже судять як німимих „воєнних злочинців". Комітет Оборони Української Спадщини буде старатися, щоб законодавчі американські тіла розглянули діяльність Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ), яке часто свої оскарження проти „воєнних злочинців та колябарантів нацистів" спирає на доказах, які доставляє СССР.

В загальному комітет розвине акцію на відтинках політичному, леґальному та публічних зв'язків в порозумінні з усіми тими організаціями, українськими і неукраїнськими, які цими проблемами тепер займаються.

Комітет закликає членів УНСоюзу щоб збагатили суму зложену на цілі комітету Головним Урядом даруванням своїх річних дивіденд, здаючи собі справу з того, що 100,000 дол. є далеко не вистарчаючою сумою щоб належно і як треба судовими дорогами оборонити добре ім'я українців.

В заключенні своїх нарад члени Комітету ствердили ще раз, що ця справа є в цій хвилині найважливішою, тому що існує загроза для всіх українців не лише тут, але у цілому вільному світі. Тому комітет вичікує підтримки від своїх членів та цілої спільноти.

Перше засідання комітету провадив головний предсідник УНС д-р Іван Флис, а присутніми були всі його члени: заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась і Ґльорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук, головний організатор Степан Гаврищ, головні радні Тарас Шмаґала і Евген Іванців та д-р Нестор Олесницький, член Головної Контрольної Комісії.

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ПОШИРЮЄТЬСЯ

Бейрут, Ливан. — Міжнародний тероризм, підтримуваний багатьма тоталітарними державами світу, не перше місце яких вибувається все ж таки Совєтський Союз, набирає на силі і поширює свою злочинну діяльність на багато держав світу.

Як пишуться ці рядки у світі трапилося знову три потрясаючі до глибини душі події, які, як раніше заявляв президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен і його державний секретар Джордж Шулц, вимагають не тільки глибшої застанови і натаврування дії міжнародних терористів, але також дії, щоб нарешті покласти кінець цій нелегальній, нелюдській і злочинній діяльності держав, груп і осіб, які вважають, що при допомозі вбивства, кровопролиття, знищень вони діб'ються скорше своєї цілі.

В середу, 19-го червня ц.р., в північній частині Ливану і на летовищі у великому західньонімецькому місті Франкфурт, вибухли великої сили бомби. В Тріполі, як повідомляють кореспонденти, загинуло 31 осіб, а 50 було тяжко поранені після вибуху автомобіля наладованого динамітом й іншими вибуховими матеріялами. Покищо ніхто не признався до цього терористичного акту, який наніс також чимало матеріяльної шкоди. В околиці Тріполі від років ведеться завзята кровава боротьба між ревалізуючими між собою мусулманськими групами і тому треба думати, що цей вибух є ділом їхніх рук, — заявляють політичні спостерігачі.

У Франкфурті цього самого дня вибухла одна бомба великої сили, а другу поліція зуміла відбезпечити. Бомба вибухла в гущі людей на міжнародному летовищі, вбиваючи на місці три особи. Кількадесять поранених осіб каретки потовіля відвезли до місцевих шпиталів. Рух на летовищі у Франкфурті був дуже великий в тому часі у зв'язку з початком вакаційного сезону і якщо б була вибухла друга бомба жертв у людях було б значно більше.

В четвер, 20-го червня в ранніх годинах засоби масової інформації, а головно радіокореспонденти повідомили з Ель Сальвадору, що там від вибуху бомби загинуло шість американських громадян і правдоподібно два рази стільки сальвадорців. Крім того терористи, перебрані в однострої сальвадорської армії, обстріляли з машинових крісів гурт людей, вбиваючи і ранячи кількох з них.

І в цьому випадку, як у випадку повітряного піратства й захоплення американського пасажирського літака компанії TWA, речники Адміністрації президента Р. Реґена і урядові чинники в Ель Сальвадорі засудили підступну форму терроризму, що ним в більшості займаються комуністи і їхні поплентачі, заповідаючи рівночасно цілий ряд протизаходів і акцій для зломання хребта міжнародному терроризмові. Деякі політичні коментатори кажуть, що у випадках явного терору треба, на їхню думку, назвати по імені держави і уряду, які морально і матеріяльно сприяють розвиткові тероризму в світі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ОСТЕРІГАЄ ШІЇТІВ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, як і державний секретар Джордж Шулц заявили публічно, що остерігають шіїтів, які захопили американський літак і тримають ще сорок закладників, що їхнє становище може спонукати ізоляцію їх від цілого світу. Як можна ствердити з поглядів інших країн, більшість з них засуджує шіїтів за їхній вчинок. Дж. Шулц ствердив, що Альжир, Сирія, Йордан, Єгипет, Ірак, Тунезія публічно або приватно поставилися негативно до вчинку шіїтів і є готові допомогти у звільненні американських закладників.

Король Йорданії Гуссейн в інтерв'ю для преси засудив терористів та назвав їх „покидьками" світу, які своїм вчинком зраджують арабські народи та ісламську релігію. Він закликає також арабські країни і західні спільно поборювати акти тероризму. Гострий виступ короля Гуссейна був першою публічною заявою про ти шіїтських терористів, а при тому він ствердив, що грецький уряд вже давно дозволяє свобідно знаходитися терористам у своїй країні.

Американський Уряд, засуджуючи шіїтів за їхній вчинок, далі стоїть на становищі, що їм не можна дозволити шантажувати цілий світ. При тому однак, Пентагон завважив, що коли Уряд стійко стоїть на своєму становищі і не піддається шантажові, американські журналісти допомагають терористам своїми інформаціями в пресі та в телевізії, зокрема коли йдеться про пересунення американського війська і коли йдеться про здогади щодо дальших дипломатичних потягнень американського Уряду у відношенні до теперішньої кризи із 40 закладниками, місця перебування яких ніхто не знає.

В середу, 19-го червня ц.р. летуни захопленого літака мали змогу говорити з журналістами під гострою охороною терористів. Летуни передали привіти для своїх родин та остерігали перед будь-якою спробою американського війська визволити їх та закладників, які знаходяться у Бейруті. Вони поінформували, що всі американські закладники є під охороною великої кількости терористів.

В часі розмови летунів з журналістами за ними стояли озброєні шіїти.

Підписали договір в ділянці сільського господарства

Москва. — У вівторок, 18-го червня, в Москві був підписаний совєтсько-американський договір про співпрацю в ділянці сільського господарства. З американської сторони договір підписав заступник секретаря Департаменту сільського господарства Даніел Амстутц, зі совєтської — заступник міністра сільського господарства Владімір Козлов.

Згідно з договором З'єднані Стейти і Совєтський Союз будуть обмінюватися вченими, техніками та іншими спеціялістами сільського господарства, а також молодими фармерами і колгоспниками.

Заступник секретаря Департаменту сільського господарства ЗСА, відповідаючи на запитання американського кореспондента про мету нового договору, сказав: „Совєтський Союз, вступаючи з нами у співпрацю в ділянці сільського господарства, хоче зробити все можливе, щоб у майбутньому ця країна могла сама прогодувати своє населення. У ... нас же мета інша: розширити ринок збуту наших сільськогосподарських продуктів".

14,000 ОСІБ ПРИБУЛИ НА ФЕСТИВАЛЬ В НЮ ДЖЕРЗІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Т. Кардашинець). — Коли літо стрімголов поспішає до червня, у наш „стейт садів і городів" з'їжджаються його мешканці, українці із сусідніх стейтів, як і віддалених від нього, та навіть з Канади, поспішаючи до Гарден Стейт Артс Центру в Голмделі, на Український Фестиваль, щоб збагатитися скарбами українського народного і красного мистецтва, відсвіжитися, отримати мистецьку насолоду.

Танцювальний ансамбль „Шумка" з Едмонтону на Українському Фестивалі—85.

(Фота: Марта Коломиєць)

Молодь, молодь, молодь. Сотні тисяч їх серед відвідувачів, трьох чи чотирьох поколінь українців. Вчорашня молодь із малятами, без ліч їх у візочках, на руках, на травнику. Молодь скрізь у Фестивальному комітеті, вони на спортових площах, — волейболісти і футболісти, — вони за столами, де збиралися підписи для звільнення українських політичних в'язнів, вони вигукують, що, мовляв, ніде у світі не покоштуєте такий „козакс ділайт", як тут, на фестивалі; вони жваво торгують платівками, вони попилсувалися на „сцені" під відкритим небом, на плязі, і вони ввечері на сцені амфітеатру чарували-милували глядачів. Щобільше, вливали в серце віру в те, — як сказав губернатор стейту Томас Кейн, — „що дивлячись на тисячі молодих облич тут, можете бути певні, що ваша велика культура живе і житиме вічно". Каже народна мудрість: „що посієш, те й пожнеш". Українці, що на поселеннях сіяли, в суботу, 15-го червня, могли з гордістю дивитися на плоди своєї праці — багаті жнива.

„Українську родину, що зібралася тут на своєму річному возз'єднанні" (вживаємо вираз кореспондентки „Стар Леджер" Анджелі Джовис),чекала на фестивалі велика несподіванка. Перебуваючи на відвідинах в ЗСА, завітав на фестиваль Блаженніший Патріярх Кардинал Мирослав Любачівський, якого від Фестивального комітету привітала, передаючи йому китицю червоних рож, Квітка Семанишин, а згодом, перед початком вечірнього концерту, „українська родина", вставши з місць, привітала його соборним хором вигуків і довготривалими оплесками.

Патріярх Мирослав Любачівський і губернатор стейту Томас Кейн — почесні гості на Українському Фестивалі.

Понад 14,000 народу — як подав нам стейтовий поліціянт — живим морем залили всі закутники Артс Центру; приглядалися завзятим спортовим змаганням, проходжувалися алеями, розтаборилися на травниках в тіні крислатих дерев, товпилися біля численніших ніж попередніми роками столів з виробами народного мистецтва, до яких ледве можна було „пробитись" з доріжки поміж ними, що перетворилася у двонапрямовий „трафік" милувалися картинами наших майстрів. Заклики комітету і його підготова праця, що були скеровані на те, щоб зберігати український „чистий культурно-мистецький і національний характер фестивалю", увінчалися успіхами.

У святочному радісному

(Закінчення на стор. 3)

В СВІТІ

НЕКОРОНОВАНИЙ ЛІДЕР Китайської Народної Республіки Денґ Шіаопінґ заявив кореспондентам, що уряд Китаю застановляється тепер над зменшенням своїх збройних сил, але натомість буде стреміти до модернізації армії і омолодження старшинського корпусу. З цією метою компартія скликала нараду членів центральної військової комісії при ЦК КПК, на якій виступав також генеральний секретар компартії Ґу Йобенґ.

У ЄГИПЕТСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ ІСНА, на північ від Асвану, зударились поспішний пасажирський і товаровий поїзди, у наслідок чого згинуло 30 осіб, а кількадесять осіб були поранені. Урядова комісія веде тепер слідство, щоб встановити, що було причиною катастрофи поїздів.

КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ в Онтаріо зазнала поразки після більше як чотирьох декад керівництва провінцією. Ліберальна і Нова демократична партія, створивши коаліцію, отримали більшість голосів в провінційному парляменті. Проти вислову довір'я консервативним голосувало 72, за 52 посли. Ліберали здобули у травневих виборах 48 місць у парляменті, що автоматично зменшило місця консервативтів до 52. Нова демократична партія розпоряджає 25 голосами.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського незадоволений засуджуючою заявою Папи Івана Павла II, який він склав після проголошення вироку проти трьох польських дисидентів і колишніх провідних членів „Солідарности". В. Ярузельські вважає, що Ватикан не повинен вмішуватися до внутрішніх справ Польщі, бо це ще більше поглиблює внутрішні антагонізми серед населення.

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ американської розвідки і розвідки інших країн, Совєтський Союз вдержує тепер в Афганістані 115,000 своїх вояків, велику кількість модерної зброї, окрему летунську ескадрилю, танкові частини тощо. Крім того комуністичний уряд Афганістану також зорганізував армію із 40,000 вояків, повністю озброєну Совєтським Союзом. СССР також тримає на кордоні з Афганістаном запасні частини в силі біля 40,000 вояків. Не зважаючи на теке високе число армійських частин, антикомуністичні повстанці і Фронт за визволення Афганістану з-під комуністичної контролі, мають великі успіхи у боротьбі з Москвою, хоч і вони поносять великі втрати в людях.

СІМОН ВІЗЕНТАЛЬ, КЕРІВНИК жидівського дослідчого центру у Відні, Австрія, домагається від канцлера Західньої Німеччини відшкодування в сумі одного мільйона марок для жертв д-ра Йозефа Менґеле, відомого в концентраційному таборі в Авшвіці „ангела смерти", залишки тіла якого нібито мали знайти у Бразилії. Візенталь вислав у цій справі телеграму до канцлера Гельмута Коля, але покищо не отримав жадної відповіді. У політичних колах думають, що західньонімецький уряд іґноруватиме вимогу Візенталя.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ відкинула пропозицію президента Роналда Реґена закупити більше далекосяжних ракет типу МХ і обмежила їхнє число в наступному році до 40. Це рішення є в конфлікті з баженням Уряду, який враз із Президентом хоче збільшити виріб цієї зброї.

СОВЄТСЬКА РОЗВІДКА робить різні зусилля, щоб збільшити число шпигунів серед американських військовиків. В недавньому інтерв'ю старшина американської армії поінформував, що в останньому році було 481 випадків, в яких члени совєтської розвідчої служби пробували рекрутувати для своєї служби американських вояків, що служать переважно у Західній Німеччині.

НА ПІДСТАВІ ДАНИХ Крайової Ради Церков, у ЗСА в 1983 році зросла скількість вірних на один відсоток. Статистичні дані вказують на зріст членів протестантських Церков.

ДОЧКА ДЖАНА ВОКЕРА, який впродовж 20 років був совєтським шпигуном разом зі своїм сином та братом, згодилася дати інтерв'ю для релігійної телевізійної станції „Клюб 700" в якому виснила, що це вона намовила маму віддати батька в руки американської влади, після того як батько хотів і її намовити шпигувати на користь СССР. Показується, що дружина Дж. Вокера знала вже довгі роки, що її чоловік є на совєтській службі.

СЕНАТ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК прийняв пропозицію закону, яким має бути в майбутньому унормована справа забезпечення лікарів проти скарг пацієнтів за неправильне лікування. В пропонованому законі передбачена також кара до 10,000 долярів для тих пацієнтів, які подають неправдиві скарги на лікарів та лікарні.

ПРОДАЖ ЦИГАРЕТНА ТЕРЕНІ ЗСА впав на 8 відсотків у 1983 році, як подає Департамент торгівлі. Хоча відомо, що скількість курених цигарет меншає з кожним роком від 1973 року, це вперше подають публічно, що в загальному зменшилася скількість продажу.

РОДИНА МАЗУРОВСЬКИХ, ЯКА була на захопленому шіїтами літаку і яких звільнили, повернулась до ЗСА, щоб зустрітися із ще одною непримінною пригодою. В часі їхнього захоплення невідомі злочинці знищили та ограбували їхню хату на передмісті Баффало, Н.Й.

У ВІВТОРОК, 18-ГО червня ц.р., привезено до ЗСА тіло замордованого шіїтами на захопленому літаку американського моряка Роберта Стітема. Його труну прийняли з усіми військовими почестями на летовищі бази Ендрюс біля Вашінгтону. Присутніми були віцепрезидент ЗСА Джорджі Буш з дружиною, батьки та родина вбитого і представники морського війська до якого належав покійний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правдивий культурний обмін

Хор „Думка" з Ню Йорку збирається їхати на артистичне турне по Західній Европі і хор „Чайка" з Австралії приїздить на концертування в Америці. У минулому, 1984 році хор „Прометей" із Філядельфії роз'їздив з концертами по Европі. Члени цього хору мали глибоке почуття вдоволення, коли бачили, яке глибоке враження робить на українських слухачів, далеких від рідної батьківщини, рідна пісня у мистецькому виконанні. І можна очікувати, що з таким самим почуттям глибокого вдоволення повернуться члени „Думки" до Америки й члени „Чайки" до Австралії, бо одні і другі напевне матимуть вдячних слухачів. Бо український народ — народ співочий, — плекає пісню і захоплюється нею.

До історії української культури перейшли вже різні українські хори із своїми славетними диригентами та відданими рідній пісні хористами. Старша ґенерація сучасного поселення тямить ще добре ці знамениті хори у Львові — чоловічий хор „Бандурист" і мішаний „Боян". У короткому періоді нашої новітньої державности вислано з Києва мішаний хор під керівництвом славетного Олександра Кошиця і той хор був найкращим амбасадором доброго українського імени. Не забулися хори Дмитра Котка і Нестора Городовенка. Лев Туркевич зорганізував в Австрії хор „Ватра" і концертував із ним з великим успіхом у Швайцарії, Австрії й Німеччині.

Теперішній хор „Думка" мав уже кількох диригентів, але не затерлася в його членів пам'ять про Леонтія Крушельницького, який своїм розумінням пісні і ентузіязмом з'єднував собі найглибшу пошану і здисциплінований послух хористів. У Філядельфії існував прегарний мішаний хор „Кобзар" під керівництвом композитора-диригента Антона Рудницького. Всі названі вище вже не в живих. Не стало також Григорія Китастого, з іменем якого пов'язана історія Бандуристів. Не стало й Івана Задорожного, який був якийсь час диригентом і хору „Думка" і Капелі Бандуристів. З відходом декого й загинув їхній хор — як ось філядельфійський „Кобзар". Нюйоркський хор „Думка" дістав нового меткого і фахового керівника в особі Семена Комірного, що прибув з України, філядельфійський „Прометей" придбав молоді голоси під темпераментним керівництвом Михайла Длябоги.

Роз'їзди наших хорів з концертовими турне — добре, гарне, позитивне діло. Вони підтримують пієтизм до рідної пісні і звеличують цю пісню. Треба бажати хорам, які збираються в дорогу — щастя і успіхів, — їхній успіх буде успіхом української культури, якої не можна уявити без мистецької пісні.

Іван Гвать

ГОЛОС ПРАВОСЛАВНОЇ МОСКВИ НА ВУЛИЦІ „КРАМНИЧОК СУМНІВНОЇ РЕПУТАЦІЇ"

(Інтерв'ю митрополита Філарета в комуністичній газеті „ль'Уніта")

I.

Існує в Римі вулиця, яка має цікаву назву: Via delle Bottege scure", що по-українськи означає: вулиця темних (сумнівної репутації) крамничок. В Римі на цій вулиці є „крамничка" — будинок ЦК італійської комуністичної партії. Італійські комуністи мають свій, досить відомий щоденник: „ль'Уніта" (єдність). І саме на сторінках газети цієї „крамнички" опубліковано (20-го березня 1984 р.) інтерв'ю з представником московської патріярхії, митрополитом Мєнським Філаретом (не плутати з Філяретом — патріяршим екзархом України), в якому він представив точку погляду московської патріярхії відносно двох питань: щодо т. зв. теології визволення і щодо значення східніх католицьких (уніятських) Церков у екумунічному діялозі з Римсько-католицькою Церквою.

Митрополит Мєнський Філарет є патріяршим екзархом Російської православної церкви на країни Західньої Европи. Крім цього, він виконує ще інші важливі функції в „третьому Римі"; Філарет є головою відділу РПЦ для зовнішніх церковних взаємин та головою одної з робочих комісій, що займаються підготовою до святкування 1000-ліття хрищення України-Руси. Митрополит Філарет є свого роду „міністром закордонних справ" московської патріярхії, часто їздить в країни Заходу, де виголошує доповіді, виступає із заявами проти „гонки" зброєння (очевидно, він огірчений тільки на Захід), організує „конґреси за мир" у Москві.

Щоб виконувати функцію „міністра закордонних справ" московської патріярхії, митрополит Філярет мусить втішатися довір'ям не тільки патріярха Пімена, але і довір'ям — червоної Москви, кремлівських керівників. Англійський журнал „Форрейн Ріпорт" вважає, що митрополит Філарет безпосередньо причетний до „активних заходів" КҐБ у пропаганді проти країн НАТО.

Інтерв'ю Філарета для органу ЦК італійської компартії, в газеті „ль'Уніта" це — виклад офіційного становища московської патріярхії. Дві третини інтерв'ю стосуються т. зв. теології визволення — течії серед деяких католицьких богословів у країнах Латинської Америки. Одночасно митрополит Філарет зайняв становище до офіційного документу Ватикану, в якому „теологію визволення" (науку про революційні перетворення „по-католицькому", осуджено тому, бо в ній мало богословія, але багато марксизму.

Представники „теології визволення" намагаються твердити, що їхня концепція соціяльного визволення базована на соціяльному вченні Католицької Церкви, але таке твердження розминається з правдою. Як відомо, в центрі уваги соціяльного вчення Католицької Церкви і християнської науки взагалі, перебуває конкретна людина, особистість. Натомість у працях К. Маркса конкретна людина, її особистість, не відіграє важливої ролі; не має багато значення її особиста свобода і гідність, бо людина твердив Маркс, — є тільки продукт і учасник „сукупности суспільних відносин", вона підпорядкована колективу.

У ватиканському документі під назвою „Інструкції до деяких аспектів теології визволення" не заперечено потребу „радикальних реформ" економічних структур в країнах Латинської Америки, одночасно нагадано, що, так сказати „революційні перетворення" соціяльних структур не народять „автоматично" якусь „нову людину". Джерело несправедливости, — говориться у документі Ватикану, — перебуває у серці людини (наприклад, жажда багатства за ціну злиднів інших).

Очевидно, представники „теології визволення" в Латинській Америці мають гіркий досвід „взаємин" з багачами, зі своєрідними південно-американськими феодалами XX століття, але не мають поняття — як на практиці реалізує себе тоталітарна марксистська теорія. Тому деякі з них вважають, що суспільства Латинської Америки „змушені" вибрати „між соціялізмом або зникненням".

Яке становище зайняв до „теології визволення" та до її критики з боку Ватикану представник московської патріярхії на сторінках італійської комуністичної газети „ль'Уніта"? Митрополит Філарет сказав, що т.зв. „теологія визволення" є відповіддю на трагічну дійсність населення країн Латинської Америки, нагадуючи при цьому, що Російська православна Церква вважає „теологію визволення" слушним засобом здобути справжнє визволення людини в дусі науки Євангелія. Цим самим „міністер закордонних справ" московської патріярхії позитивно оцінює і заклики тих представників „теології визволення", які відкрито проголошують клясову боротьбу, отже і ненависть, і насилля. Це по суті точка погляду, яку постійно повторює червона Москва.

А про ватиканський документ, в якому осуджено марксистський напрям теоретичних праць представників „теології визволення", митрополит Філарет сказав, що в цьому є „необґрунтоване" і „глибоко несправедливе" судження про соціяльну систему країн соціялізму. Вкінці Філарет доходить до висновку, що головна мета ватиканського документу — застерегти католиків Латинської Америки перед вибором соціялістичного шляху свого розвитку. Ну, з дотеперішнього досвіду знаємо, що т. зв. соціялізм, який існує в країнах совєтського бльоку справді ніяк не вартий того, щоб його повторювали інші, тим більше в Латинській Америці.

(Продовження буде)

Іван Боднарук

ШЛЯХОМ ДОБРА, КРАСИ І ПРАВДИ

Надто дорогі й вартісні одиниці скошує в наших рядах на скитальщині Лютий Косар, щоб навіть на обличчі найбільш закам'янілому на біль не покотилися тихі сльози глибокого смутку. Родяться у душі сумні рефлексії, бо вже аж до болю занадто багато листків відірвалося від нашого національного дерева на чужій землі. Дня 31-го травня 1985 року у шпиталі у Чикаґо закінчив життя після довгої хвороби проф. Роман Завадович, письменник-педагог, співробітник дитячих журналів у Краю і на еміграції, співредактор „Веселки" і „Свободи", автор багатьох поетичних і прозових творів та статтей на різні теми. Дня 4-го червня американська земля пригорнула до себе втомлене тіло одного з найвидатніших громадян нашої доби. На кладовищі св. Миколая в Чикаґо виросла ще одна могила, в якій спочив навіки всім нам дорогий форматор українських дитячих душ. Залишив у глибокому смутку дружину Ганну, сина Романа, внуків та ближчу родину в Україні, ЗСА та Европі. Відійшов у вічне життя на 82-му році життя.

Освіту здобув у тернопільській гімназії та у Львівському університеті. Коли українське громадянство Чикаґо вітало бл. п. Р. Завадовича з 35-літнім ювілеєм його літературної діяльности, письменник, відповідаючи на привіти, сказав, що справжнім ювілятом треба уважати українське слово, у якого він 35 років перебував на службі. Це його був господар і працедавець, який йому вказував шлях праці для України й рідного народу.

Був бл. п. Р. Завадович співосновником ОПЛДМ (Об'єднання Працівників Дитячої Літератури для дітей і молоді ім. Л. Глібова), був і небуденним працівником на полі дитячої літератури. Його твори понад півстоліття різьбили душу української дитини в любові до Бога, України, родини й української мови. Б. Гошовський сказав про нього в „Овиді" ч. 1 в 1962 році: „Доля повела Романа Завадовича шляхом праці для душі української дитини, для тієї вічної весни й надії нації".

Завадович повністю посвятив свій небуденний хист для молоді й українських дітей, і хоч показав себе визначним письменником також у ділянці літератури для дорослих, з повною свідомістю вибрав легковажений і часто невдячний у нас шлях дитячого письменника та йшов ним понад півстоліття. Мусимо ствердити, що виконував він свою місію, Богом дану, з повною відповідальністю перед власним сумлінням, Богом і рідним народом. Це справжній письменник-педагог у найкращому розумінні того слова.

Перший свій вірш помістив Завадович друком 15-го грудня 1920 року у львівському дитячому журналі „Світ Дитини". Був ним вірш „Святий Миколай", яким автор здобув признання молоді. Потім у криваві роки війни й на еміграції поміщував Завадович на сторінках „Малих Друзів" багато віршів, сценічних картин, казок і оповідань. Попри власну творчість, став він також своєрідною школою для молодих авторів. Серед його творів для дітей бачимо вірші, поеми, оповідання, п'єси, інсценізації тощо. В журналі „Малі Друзі" захопив він молодь своїм чарівним „Ґномиком Ромтомтомиком", опісля поемою-казкою „Переполох", оповіданням „Марушка Чепурушка" і „Лесь Побігдесь". В Чикаго появилася його п'єса для молоді „Кобзарева гостина" з життя Шевченка.

У 1930-их роках друкувалися твори Завадовича у львівських журналах „Дажбог" „Дзвони", „Вісник" та інших. Це в Завадовича був період шукання самого себе, хоч уже тоді видно було, що він буде писати для дітей і молоді. З 1937 року став він постійним співробітником львівського журналу „Малі Друзі". Свої деякі твори підписував псевдонімом Ролянник, Володимир Переяславець і Михайло Маморський. Був одним із редакторів „Веселки" та поміщував у різних наших часописах і журналах багато статтей на різні теми, особливо на теми літератури для дітей і молоді.

Проявляється у творчості Завадовича незламна віра в майбутнє нашого народу, як це бачимо, наприклад, у його вірші „Львів":

(Закінчення на стор. 4)

Степан Куропась

Рефлексії зі З'їзду сеньйорів УНСоюзу

Коли я студіював в університеті, професори політичної економії страшили нас і громаду, що на підставі теорії Мальтуса заіснує перенаселення, притому подавали рецепту як цьому зарадити. Казали, що треба більше хліба, отже більше орної землі і голосили систему двоє дітей. Нічого більше, крім орної землі з пророцтв Мальтуса не сповнилося.

Тепер існує проблема сеньйорів, бо хліба в Америці забагато, нема кому продати, а дітей — повно.

Громада сеньйорів росте і благоденствує, гроші у них завелися, бо працювали і щадили. Українських сеньйорів теж багато, вони здебільша добре ситуовані, бо вміло вели родинну господарку і дітей вивели у люди, а тепер журяться внуками.

Я був уже десятий раз на З'їзді Сеньйорів Українського Народного Союзу на Союзівці в днях від 27-го травня до 1-го червня. Був це 11-ий З'їзд, відмінний від попередніх. Відмінний тому, що там вже не були лиш промови предсідника УН Союзу д-ра Івана Флиса, а реальні досягнення — закупівля 50 акрів землі під нову сеньйорську колонію. Землю цю УНС купив від Наукового Товариства ім. Шевченка. Уже є пляни і мапи від архітекта Мазуркевича з Філядельфії і деякі деталі, — деякі, бо не зразу Рим побудовано. Вже знайдено джерело в скелі, яке, як пророкує головний радний УН Союзу Володимир Квас буде давати 25-30 гальонів води на годину до нового збірника.

А майбутні мешканці колонії сеньйорів це вже є люди, що хочуть товариства, хочуть бути здоровими, веселими, не хочуть хворіти, а відомо, що в товаристві і „смерть мила".

Союзових сеньйорів багато; не вистачило кімнат для всіх. Хто раніше зголосився, той раніше дістав кімнату, очевидно, якщо він член УНСоюзу. Тому важливим є для нас затримати членство в УНСоюзі навіть по виплаті „ендавмент", бо доля є химерна, може декому здаватися, що він чи вона вже нікого чи нічого не потребують, що вони самовистачальні. Такого на світі нема, дружби купити не можна, можна її лише собі придбати. Правда, деяким союзовцям сталася кривда не з вини Союзівки. Наприклад, Роман Борковський, колишній голова Сеньйорів, запізно зголосився що приїде, кімнат вже не було, хоч якби був приїхав, то десь можна було б його примістити. Інж. Лев Яцкевич теж не прибув, хоч вже бував з дружиною, але за те на час написав у „Свободі" статтю „Як можна подолати смерть", — для сеньйорів цікава тема.

На З'їзд прибули наші патриції: мґр Базарко відома особистість з УККА і СКВУ, інж. Роман Раковський з Ню Йорку, ред. Володимир Барагура з „Веселки" — всі з дружинами, проф. Володимир Реннер, який зайнятий дослідами нашої праісторії, інж. В. Семенина, який довгі роки був кореспондентом „Українського Тижневика" і який на прохання д-ра Луки Мишуги переклав поему Івана Франка „Мойсей" англійською мовою. Говорив мені на „Верховині в Ґлен Спей, куди сеньйори виїхали, що йому після років, цей переклад не подобався, бо виглядає дуже студентський. Живе на фармі в Ню Джерзі, буде парцелювати землю, а що вже говорити про відомого філантропа д-ра Миколу Ценка. Він все готовий до промов і може навіть заступити священика як той перешкоджений „маївкою". Дав мені листу, з якої видно, що жертвував 125,000 на народні цілі. Минулого року він одружився, і обоє як діточок двоє — веселі. Володимир Сенежак з дружиною з Вест Орендж — це перші засновники Об'єднання Сеньйорів не пропустили ні одного З'їзду. Він все має адвокатські промови до складу і прикладу. Крім них треба згадати добрим словом подружжя: В. Кавка, В. Різник, Степан Микита з Пикулич біля Перемишля, куди ми колись на Зелені Свята маршували і билися з поляками як нам заступали дорогу до могил наших героїв Визвольної боротьби. Подружжя Руснаків, Волошинів, Бобечків, два останні — це насліддя Дмитра Шмагали колишнього союзового радного і війта Кліівленду. Д-р Олег Волянський і д-р Роман Барановський, обидва володарі Керґонксонської громади, перший голова Об'єднання Сеньйорів переобраний на 1985/6 рік, а другий дуже діяльний і його можна почути скрізь на зборах, в пресі, поезії, він був тостмайстром бенкету Сеньйорів. Реєстрували сеньйорів пані Міра Повх, Стефа Барановська, Галини Чорномаз і Павлина Різник з Фльориди. Різники саме в часі З'їзду продали свою кількаакрову посілість біля Союзівки.

Дискусії, промови і питання були дуже ділові, участю у З'їздах члени Союзу вишколювали себе. Політичних промов не було. Єдиний Іван Пригода секретар 200-го Відділу УНСоюзу з Озон Парку Н.Й., у промові просив нас триматися разом. Д-р Олег Волянський не був один день на З'їзді, бо від'їхав на градуацію свого наймолодшого сина, який став новим лікарем.

З'їздом проводив Михайло Ольшанський, продукт Хирова і Чикаґо, який походить із родини, — як казали поляки, — „Замахов-

(Закінчення на стор. 4)

Борислав Білаш II

ХОР „ТИРСА" — В ТУРНЕ ПО ДАЛЕКОМУ СХОДІ

II

На обід ми поїхали до ресторану — „Чинзансо", де приготовляють страви по-Джінґіс-Ханському. Вони одягнули нас у фартухи і ми приглядалися як вони смажили різні страви. Обід був знаменитий! Після обіду ми поїхали до Буддійського храму, а відтак мали нагоду піти на закупи до Асакуру. Ввечері всі розійшлися. Деякі пішли оглядати околицю коло готелю, а деякі залишились у кімнатах.

8-го серпня

Це був наш перший вільний день виключно на дозвілля. Пляни були різні — деякі поїхали на закупи до Ґінза й Асакуру. Ввечері хористи зустрілися на прощальній забаві з Японією в кімнаті Ореста Грабовича.

9-го серпня

Того дня ми вилетіли з Міжнародного летовища в Токіо о годині 9:30 вранці, до Гонконґу. Лет був неприємний і досить рухливий. Коли ми приїхали до Гонконґу ми відразу поїхали до нашого Ріджент готелю. Це був найгарніший готель, який я будь-коли бачив у своєму житті. Перед готелем було принаймні десять Ролс Ройсів.

У Гонконґу багато можна купити. Кажуть, що понад три мільйони осіб приїжджає туди кожного року, виключно на закупи. І тому, як і туристи, всі пішли на закупи. Електронічне влаштування, апарати, біжутерію — ми все купували. Деякі хористи замовили собі убрання, які їм вшили за день.

Ввечері падав сильний дощ, і тому багато з нас сиділо по ресторанах, інші вибралися на прогулянку пароплавом, або залишилися в кімнатах.

10-го серпня

Вранці всі знову скоро закінчили свої закупи, тому, що в 12-ій годині по полудні хористи мали зустрітися, щоб зробити спільну світлину.

По полудні, о годині 4-ій, ми вилетіли до Сінґапуру, вступаючи по дорозі до Банґкоку.

Прилетіли ми о 9:30 вечора, та поїхали до готелю „Кравн Принц". Сьогоднішня програма була дуже важка. Через те всі були досить втомлені, і більшість з нас швидко полягали спати.

11-го серпня

Сьогодні багато з нас заспало. День був вільний — ми могли робити те, що бажали до години 6-ої вечора. Хоч більшість хористів пішли на закупи, деякі таки організувалися піти на туру, де ми побачили всю красу Сінґапуру на дорогах Орчард й Танлін. Бачили ми теж всі малі крамниці, як і головні споруги та цікаві місця Сінґапуру — „Чайна Тавн", ботанічні городи та інше.

Ті, які пішли на закупи, зауважили, що ціни тут порівняно з Гонконґом вищі, але усе ж таки і тут багато дечого закупили. О годині 6-ій вечора хористи зустрілися на летовищі, а віддетіли до Сиднею о годині 9:30.

12-го серпня

До Сиднею ми летіли вісім годин. По дорозі ми вступили до Мельборну. Там офіцери здоров'я дизенфікували цілий літак — включно з хористами. Нам пояснили, що вони це роблять для того, щоб ніхто не привіз якоїсь хвороби до Австралії. Це їм важливе тому, що ціла їхня екологія унікальна в порівнянні з рештою світу. На летовищі на нас чекав голова СУМ-а в Сиднеї, Славко Дума. Тому, що ми мали співати на Службі Божій, о годині 10-ій, ми скоро сіли в автобус і від'їхали. В автобусі С. Дума нас офіційно привітав та поінформував, що всі хористи стають почесними членами Українського Культурного Товариського Клюбу.

На жаль, автобус не встиг нас привезти до церкви Св. Андрея вчасно і ми спізнилися на цілу годину. На щастя, в церкві на нас чекали. Ми відразу вийшли на бальков і священик почав правити.

Після Служби Божої ми пройшли кілька вулиць до Центру Української Молоді. Там нас нагодували, та познайомили з родинами, які мали нами опікуватися під час наших відвідин в Сиднею. Ввечері о годині 5-ій ми зустрілися на пробі в Центрі, а в годині 7-ій почався концерт. Концерт відкрився співом молитви „Отче Наш". Наш спів публіка дуже гарно привітала.

Після концерту, хористи пішли до клюбу з метою зустрітися з українською тамошньою молоддю. Випивши австралійське пиво та загравши в „слот машини", хористи вернулись до тих родин, де вони перебували.

13-го серпня

Сьогодні хористи залишилися під опікою їхніх родин, тобто осіб, що їх прийняли до себе в дім. І так того дня, вони — провели час, де для них відкрилася нагода познайомитися з новими приятелями.

14-го серпня

Зустрілися ми вранці при центрі. Тура була цілоденна. Ми вступили до Коала парку, де мали нагоду познайомитися із різного роду звірятами Австралії, та навіть їх погладити. Після того, ми поїхали попри залив „Чирч Пойнт" та вступили до „Палм біч". Там багато з нас побігло купатися в океані. Опісля, ми відвідали такі місця, як „Нючрел бей", Сиднейський дім опери, ботанічні городи та інше.

Ввечері ми зустрілися з танцювальною групою СУМ-у. Ми мали нагоду вправляти з ними українські народні танці та трохи з ними поспівати.

15-го серпня

Сьогодні українська молодь Сиднею нас запросила поїхати до Олд Сидней Тавн — відновленого села первісного Сиднею; воно, ніби живий музей. Ми мали нагоду говорити з „вояками" і „каторжниками", ролі яких грали актори. Одна хористка навіть на жарти вийшла заміж за одного пияка.

Ввечері ми всі поїхали до Центру на вечерю і забаву.

16-го серпня

Сьогодні — вільний день. Хористи мали нагоду відвідати такі важливі місця в Сиднеї, як: „Королівський Хрест", Гайд парк, та інші.

17-го серпня

Сьогодні вранці, перед від'їздом, ми зустрілися у Центрі. Звідти ми поїхали на авдієнцію до колишнього губернатора Канади і теперішнього високого комішенера Канади в Австралії Едварда Шраєра. Ми з ним випили чай і заспівали кілька українських пісень — це його так зворушило, що він аж просльозився.

Опісля ми поїхали до Сиднейської Опери, щоб зробити світлини, а тоді розійшлися на кілька годин, щоб перебути останні прощальні години з товаришами і товаришками.

О годині 8:30 вечора ми відлетіли літаком до Мельборну. Там ми зайшли до Сумівської домівки, щоб зустріти наші нові „родини". А відтак з ними ми пішли до їхніх хат.

18-го серпня

Сьогодні ми знову зустрілися в Сумівській домівці о годині 9-ій ранку та звідти пішли на величезний базар до Вікторії. Хористи там купили такі речі, як, наприклад, електронічні устаткування, хутра та ручні вироби.

По полудні деякі хористи брали участь у футбольних змаганнях, де зобов'язували австралійські правила, що їх я й досьогодні не розумію.

Ввечері поїхали до домівки на вечерю і забаву.

19-го серпня

Сьогодні ми швидко повставали, щоб бути на співаній Службі Божій в церкві свв. Петра і Павла о годині 9:20

(Закінчення на стор. 4)

Гей, вернися, „Комедіє Чиста", до Вінніпеґу-міста...

Травень був невеселим місяцем у Канаді. Невеселим для українців, про яких чужомовні газети друкували чимало напасливих писань типу „Українці — нацисти" і т.п. Невеселим і для більшости канадців; ось в Оттаві міністер фінансів Майкл Вілсон проголосив 23-го травня свій фінансовий плян — бюджет, у наслідок якого ціни цигарок, бензини, горілки, харчів для собак пішли вгору. Наступного дня завітала до нашого спокійного міста „Чиста Комедія" із Торонто. Від 24-го до 30-го травня виступала у театрі „Вергавз", виступала 9 разів і кожний раз перед заповненою залею.

Сміємося ми не часто, а радше нарікаємо, марудимо, йойкаємо, плачемо, промовляємо, дітям кажемо читати романтичні вірші, а ще історики чи письменники пишуть, „як то тяжко у Канаді було"... а тут „Чиста Комедія", бо життя таке кумедне, як співали актори у фіналі.

На щось нове і проворне ждали українці Канади від часу поселення, від 1891 року. Ждав і Вінніпеґ, один із процентів поселення, колись із театральним доробком, а сьогодні радше місто пам'ятників, і... Богу дякувати, що існує метрополітальне, до театру залицяльне... Торонто!

Ось декілька думок із статті, надрукованої у тутешньому щоденнику „Вінніпеґ Фрі Прес":

„Чиста комедія" зродилась у наслідок принагідної розмови людей театру (шов бизнес) українського походження, три роки тому у Торонто... Ми думали, чом би не про нас... Ми хотіли почути про нас. Чому б не зробити чогось про українців, як противного до французів, італійців, жидів... Навіть не-українцям дарує це нагоду проникнути у третій світ народів нашої країни... П'єса шита нами для вас, для тебе...".

Це думки режисера Андрія Тарасюка і популярної кінозірки Мімі Кузик. Обоє вони виростали колись у Вінніпеґу у танцювальній родині ансамблю „Русалка".

Не спромагаюсь грішити театральною рецензією, а радше записати радість з приводу її постанови. „Чиста комедія" пахуче зладнала і подала чимало проблем із нашого життя, зорганізованого і особистого. Гумором — золотою голкою акупунктури торкнула наше українське почуття. Доторкнула усі прошарки нашого стану — психологічний, фізіологічний, національний, космополітичний, релігійний, культурний, доторкнула кожного з нас, із гурту 600,000 канадських українців.

Більшості з нас, народженій у Канаді, легше думається по-англійськи, чи по-французьки, проте, коли із сцени почулось „шляк би то трафив", заля зареготала, наче на картині Рєпіна запорожці, що пишуть листа турецькому султанові.

Успішний почин торонтонців показав, що українцям притаманна культурно-театральна потреба. Притаманна, хоча може дещо приспана.

Там, на Україні, у Києві, — Господи, помилуй, — кажуть, аж два українські театри, по одному театрі на мільйон киівлян! А на поселеннях по широкому світі радше хори, концерти, танці, доповіді, малювання писанок, чи шиття байбараків...

„Чиста комедія" — визначна подія у майже столітній історії українців Канади. Український театр від вертепу, від Кропивницького, Садовського, Курбаса нетерпляче чекає нових корифеїв. На поселеннях, може, місцем для нього Торонто, Вінніпеґ?

Безперечно, режисер Андрій Тарасюк із своїми однодумцями дарували дужий подув під ватру українського театру. Успіх комедії у великій мірі є заслугою її авторки Ніки Рильської, режисера Андрія Тарасюка і додаткового сяйва таких зірок як Люба Ґой, постійна у виставах Королівсько-Канадської Летунської комедії; Іванка Карасевич, що колись на фестивалі у Стратфорді першою здобула нагороду Тайрон Ґутрі, і згадувана перед тим Мімі Кузик, яку американський глядач знає із серійних фільмів, останньо, щовечора у серійному фільмі „Віддані приятелі й бездоганні подружжя". А за нашими славними дамами сцени зірки чотирьох чоловіків із театрального Торонто: Лев Дончев, Джордж Келебай, Вольтер Терес, Ларк Захарко.

Із численного гурту прихильників „Чистої Комедії" слід згадати танцювальний ансамбль „Русалка", Кредитову кооперативу „Карпатія", Манітобське міністерство культури, спадщини й розваги, та Шевченківську фундацію, з яких грошовою допомогою вистава комедії у нашому місті була дійсністю.

Тим часом театральна група Андрія Тарасюка подалась на захід Канади до українських островів у Ріджайні, в Едмонтоні і в слід за нею, може, не один із нас зайкне: „Гей, вернися, „Комедіє Чиста", до Вінніпеґу — міста!

Андрій Бірчан

ДО УВАГИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ! ШАНОВНІ УРЯДОВЦІ! ЧИ ВИ ПРИДБАЛИ ДЛЯ СОЮЗУ БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА ТОГО МІСЯЦЯ? ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО І ДАЙТЕ ДОБРИЙ ПРИКЛАД ДЛЯ ВІДДІЛОВИХ УРЯДОВЦІВ.

14,000 осіб...

(Закінчення зі стор. 1)

настрої не забули гості фестивалю про менш фортунних і численно підписували петиції, що їх роздавали члени організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні за звільнення тих, що волю і промінь сонця бачать через загратовані віконця; оточували столи із платівками, жваво розкуповуючи їх. Не забули підтримати і УСВТ „Чорноморська Січ", купуючи квитки їхньої льотерії.

Майстри кулінарії також нарікати не могли, бо тисячні зголоднілі відвідувачі (мовляв „не мистецтвом єдиним"), віддали належне, і кулінарні твори" зникали зі столів з блискавичною швидкістю, а підкріпившись, поспішали на плязу, де вже розпочиналася денна програма. Там від початківців — 5-6-літніх починаючи, пописувалися танцюристи танцювального ансамблю парохії св. Михаїла під керівництвом Марії Генкер з Фреквіллу, Па. Тут, слухаючи спів під акомпаньямент бандур двох сестер Ірини і Люби Завадівських, стало зрозумілим, чому вони були улюбленицями св. п. маестра Григорія Китастого, у якого навчалися. Сестри ці також проводили програмою, переплітаючи її своїми співами. Дует „Лідан" з Чикаґо дав зразки свого різноманітного репертуару — мелодійних і гарно згармонізованих пісень. Чи не вперше залунали звуки арфи на фестивалі — це виступала молода талановита арфістка Дарка Полянська.

Час минав швидко, не зчулися, а вже 4:30 год. Вистроїлися великі черги біля кас. Це прибували нові юрби людей на вечірній концерт. Інші вже прямували до входів в амфітеатр, коли побачили високу фігуру усміхненого губернатора Томаса Кейна, який, тримаючи за ручку маленьку Ларису Юрченюк в українському строї, проходив алеями Центру, вітаючися, тиснучи руки зустрічних і фотографуючись з дорослими і малятами.

Залунали американський, за ним український гимни, які підхопили тисячі глядачів в амфетеатрі. Після короткого привіту від адміністрації шляхів, що керує Артс Центром, що його передав Джордж Зілачі, голова Фестивального комітету Володимир Юрчинюк представив губернатора, що вже восьмий раз є гостем на фестивалі. Проте, сказав Т. Кейн, цього року це особлива честь і привілей бути гостем фестивалю разом із Кардиналом Мирославом Любачівським, з яким ще перед початком концерту губернатор мав зустріч і коротку розмову. Бурхливими оплесками покрили присутні повідомлення Т. Кейна про те, що він призначив спеціяльну комісію для історії країн Східньої Европи і поневолених народів, яка провірятиме інформації, що будуть включені у підручники для всіх публічних шкіл стейту. Дякуючи губернаторові, В. Юрчинюк вручив йому подарунок — маленьку бандуру. Після цього він прочитав телеґраму від Президента країни, теплі слова привітання якого публіка спонтанно оплескували.

І ось на сцену вийшли танцюристи ансамблю „Шумка", що прилетіли до нас з Едмонтону, Канада, і про який ми знали лише з

Співочий ансамбль „Євшан-зілля" з Міннеаполісу під керівництвом Кіри Цареградської.

преси, що він збирає овації, де б він не виступав, чи то в Монтералі на Експо-68, чи на народному фестивалі в Тунісі, Африка, де він був частиною канадської групи, чи в інших численних виступах перед українцями і чужинцями. Вони повністю оправдали свою репутацію. Вже після першого танцю „Привітання" з хлібом-сіллю оплески були майже безперервні і збільшувалися, дійшовши до стоячої овації. „Шумка", що складається з „добровольців", закоханих у танцювальне мистецтво (вони — студенти, вчителі, дентисти, механіки) — цей ґураґан кольорів, збудження, легкости й ґраціозности, показала в танці „Гуцулочка" вітальність наших гуцулів, складні кроки, швидке темпо. За цим слідував „Танець із хустками", що переливалися веселковими кольорами, „Запорізькі козаки", гумористичний танок — два приятелі залицяються до однієї дівчини — і фінал „Гопак" із запаморочуючим темпом й артистичною інтерпретацією, який заставив публіку зірватися з місця, вигукувати „браво, браво!" і влаштувати „шумівцям" довго не стихаючу овацію.

Запашною квіткою вінка, який сплели нам організатори концерту, була група, що так влучно прибрала собі назву запашного зілля, що в народному повір'ї має чудодійну силу — „Євшан-зілля". Дівочий хор, який вихолила його керівник Кіра Цареградська, це вперше привіз у наш стейт із середнього заходу — Міннеаполісу, тепло, ніжність, музичну культуру, дівочу чарівність. Пісні були підібрані з вишуканим смаком і так же милозвучно і вишукано виконані. В перерві між двома частинами концерту і після його закінчення слухачі, враженням яких ми зацікавились, з захопленням сказали нам: „Як можна було напоїти соками рідної землі цих, мабуть, народжених вже на поселеннях, або дорослих тут, дівчат і жінок?"

Співак і конферансьє Ед Іванко з акомпаньяторкою.

Пам'яті великого бандуриста й диригента маестра Г. Китастого присвятили співачки свою першу пісню „Коли тебе побачу знову" в обробці К. Цареградської, а закінчили „Пісня буде поміж нас" в пам'ять автора її Володимира Івасюка. Інші пісні — „Чайка степова", „Колискова", „Чарівна скрипка" й ще пару публіка вислухала, затаївши віддих і після кожної з них, ніби пробудившись від чарів, бурхливо оплескувала. Акомпаньював молодий піяніст син диригентки П. Цареградський, якого, на жаль, не представили, на що він собі заслужив. Також, на жаль, через те, що написана програмка була лише по-англійськи, не знаємо назви деяких прегарних, але невідомих нам пісень.

Бандурист Віктор Мішалов.

Вперше на Українському Фестивалі виступив Віктор Мішалов, молодий віртуоз-бандурист з Австралії, він же й композитор, який у двох частинах концерту помистецьки заграв в'язанки традиційних українських народних пісень у його музичній обробці, закінчивши

Молоді танцюристи під час денної програми.

поважним твором „Козацькою думою з турецької неволі". Публіка не відпускала його зі сцени, тож Ед. Іванко, який проводив програмою, заповів як наддаток — „найкращу пісню про бандуру" — „Взяв би я бандуру". Під акомпаньямент В. Мішалова, Е. Іванко почав співати її на сцені, а продовжував, зійшовши до публіки, поміж рядами слухачів. Цей артист бродвейських театрів і телебачення, нагороджений двічі — за свою ролю в п'єсі „Кантербері Тейлс" і в „Демн Єнкі", проспівав „Мій рідний краю", „Верше, мій верше", „Дарую цю пісню тобі, любов моя", „Ой, ти, стеженько моя", „Гандзю".

Грядучому Тисячоліттю Хрищення України - Руси присвятив Ед Іванко пісню із „Запорожця за Дунаєм" Гулака - Артемовського „Владико неба і землі".

Багато людей із 5,000 присутніх на вечірньому концерті ще довго стояли гуртками тут і там, обмінюючись враженнями від концерту, про який висловився ірляндець, якого ми запитали, так: „Чи у вас, українців, бездонна криниця? Звідки ви берете все нові й нові скарби?"

СЛУЖБИ БОЖІ У ВАЙЛДВУД КРЕСТ

Джерзі Сити, Н. Дж. — **Як і кожного року, так і цього у надокенаській місцевості Вайлдвуд Крест, Н. Дж., у залі Крест Пір, буде кожної неділі, в год. 6-ій вечора, д-р Остап Е. Оришкевич відправляти Службу Божу і проповідуватиме. Перше Богослуження буде відправлене в неділю, 30-го червня.**

Вістки з Австралії

Українське громадянство в Австралії знаходиться тепер в переходовій і дуже важливій для її майбутнього стадії. Люди старшого покоління, ті самі, що започаткували українське поселення в тій країні та стали правдивими піонерами українського громадського життя у всіх його формах і видах, поволі поступово вмирають. На зміну старших повинні б прийти їх наслідники — молодь. В Австралії виросло нове покоління; багато з них вже не українці, а австралійці українського походження. Невелика кількість молодих і приходить на зміну старшим, і буде продовжувати українське життя. Більшість відпадає, і є загроза, що, може, навіть в недалекому майбутньому всі ті великі і духові надбання тієї малої, але дуже добре зорганізованої групи пропадуть.

З різних причин між старими і молодими заіснувала прірва, не тільки зумовлена різницею у віці, але й іншими причинами. Іншими словами, одні з другими ніколи не говорили. Щоб якось це поліпшити та нав'язати між ним зв'язок, з ініціятиви „Декади української родини" в Сіднею була влаштована зустріч представників старших і молодших поколінь. На цю зустріч було запрошено 120 молодих людей, а прийшло тільки 40.

Вечором українською мовою проводив О. Бучацький, а англійською — Н. Нечипорук. Теми були такі: „Чому українська молодь не бере участи в українському громадському житті?" Щоб осягнути правдивої відповіді, було застосовано методу університетського „воркшапу"; ті, котрі брали участь в цьому були поділені на групи по 10 осіб кожна. Вони мали висловити свої погляди мовою якою вони найкраще володіють. По 45 хвилинах провідники кожної групи відчитували наголос відповіді 3 чотирьох груп молодих, три дискутували поміж собою українською мовою, але писали по-англійському. Були подані причини незацікавлення молоді в українському житті:

Старші неохоче допускають до „зміни варти".

Забагато всяких українських організацій, які не мають ніякої структуальної подібности до австралійських, а тим самим виглядають для молоді чужими.

Молодь не розуміє політичної структури українських політичних угрупувань, і вони їх не цікавлять.

Молодь не розуміє для чого потрібний поділ на різні молодечі організації.

Українські організації базуються забагато на непотрібному організаційному формалізмі. Забагато всякого „в справі формальній", а замало приктичного підходу до різних проблем.

Українці старшого покоління прямо любуються в ґльорифікації всяких наших невдач, або сумних подій — панахид, поминок й концертів. Замало, або й взагалі не стараються втішатися нашими успіхами.

Дехто з нашої молоді встидається бути українцем.

Серед українців забагато сантименталізму, а замало логічного обґрунтовання й пояснення.

Старше покоління кладе завеликий натиск на молодше, коли йдеться про український патріотизм; це часто відстрашує молодь, яка виросла тут і не любить накидування їм думок.

Властиво, що собою представляє комунізм? Чому не вияснити це, замість на кожному кроці нападати?

Чому старші при різних нагодах все мають мати рацію? Багато священиків роблять засадничу помилку: замість промовляти та говорити до молодих, вони закликають в церквах старших родичів, а не молодих, щоб вони дбали про своїх дітей чи нащадків. Адже, молоді також слухають проповіді. Чому таку велику увагу прив'язується до знання української мови, таж хтось може бути українцем без вистачаючого знання української мови?

Стверджується велику вартість відвідування України, бо для молодих — це єдина нагода переконатися, що існують українці, а також на власні очі переконатися, яке там життя. Тож чому серед певного відламу українців є неґативне становище до цих подорожей? Це також знеохочує декого з молоді.

Українські імпрези, концерти тощо повторяються своїм змістом часто навіть виконавцями, що відстрашує молодь. Взагалі, дуже багато в українському громадському житті — це безконечне повторювання.

Як видно з цих відповідей молоді, деякі з них прямо сенсаційні! Вони також показують, як багато більшою стала прірва між старшим і молодшим поколінням, а також скільки помилок було зроблено старшими у відношенні до молодих.

Але рівночасно всі ці відповіді, які організатори так дуже собі бажали, не відстрашують їх, і вже в недалекому майбутньому відбудеться чергова така зустріч, бо всі молоді, присутні на цьому вечорі, поставилися позитивно, хоч би тільки тому, що це перший раз вони, молоді, мали нагоду і право сказати правду в очі. Вони пообіцяли не тільки прийти на наступну зустріч, але й привести зі собою тих, які не прийшли на цю першу зустріч, що відбулася 1-го березня ц.р. у Народному Домі на передмісті Сіднею.

Цікавий фільм

З ініціятиви „Декади Української Родини" в Сіднею Юрій Пащук, відомий в Австралії продуцент короткометражних фільмів, закінчив фільм „Українська родина в поезії В. Симоненка", який повинен би найти місце в кожному університеті, де є лекторати україністики, в кожній школі українознавства тощо. Фільм кольоровий, знаменитий технічно, триває 19 хвилин. Всі тексти і фабула оперті на поезіях Симененка, музика Чайковського. Всі молоді актори народжені, виросли та виховані в Австралії. Фільм українською мовою.

Друга частина „Українці в Австралії"

Приготовляється друга частина книжки „Українці в Австралії, яка буде охоплювати період від 1965-1985 року. Як відомо українська спільнота в Австралії видала була таку книжку двадцять років тому, яка не зважаючи на всілякі недоліки, є історією українського поселення в Австралії.

Обе

ПРИМАС ПОЛЬЩІ КАРДИНАЛ Юзеф Ґлємп зустрічався після 18-місячної перерви з прем'єр-міністром Войцєхом Ярузельским. В цьому часі відсутности зв'язків між Церквою і державою існували напружені відносини у зв'язку з вбивством працівниками державної служби безпеки священика-патріота і прихильника „Солідарности" Єжи Попєлюшка. Обидва керівники обговорили багато справ і намагалися знайти формулу злагіднення відносин між собою.

Хор „Тирса"...

(Закінчення зі стор. 2)

ранку. Відтак хористи повернулися знову до „родин", що їх вони прийняли на помешкання, там швидко пообідали, та поїхали до Українського Дому на пробу хору.

О годині 6-ій вечора почався концерт. Програма, що була подібна до програми в Сіднею, тут нам найкраще вийшла з усієї тури. При кінці було дуже багато вигуків на „біс". Коли концерт закінчився, то представники тамошньої української громади вручили диригентці хору В. Головці аж вісім букетів рож. Опісля всі пішли до вечірньої залі, залишаючись там аж до пізнього вечора.

20-го серпня

Сьогодні було різно. Тому, що в той час в Австралії була зима деякі хористи через раптову зміну температури захворіли і не могли брати участи в програмі.

Вечері всі зустрілися в приватному домі на забаві.

21-го серпня

Сьогодні пляни знову були різні — деякі поїхали щоб оглянути Мельборн, а деякі відлучилися від групи та поїхали самі в місто. Ми мали нагоду бачити „Храм Війни", центр мистецтва та інші цікаві місця. Ввечері ми зустрілися в Клюбі Українського Дому на прощальну вечерю.

22-го серпня

Сьогодні був наш останній день в Австралії, і тому хористи зайнялися своїми „родинами".

Увечері, о годині 5:30, після емоційного прощання, ми виїхали до Гаваїв. Через зміну в часі, ми приїхали о годині 9:15 ранку того ж самого дня.

Після полагодження усіх справ, хористи поїхали автобусом до готелю Шератон, а багаж щойно приїхав о годині 2:30 по полудні.

Вечорі хористи вечеряли в різних ресторанах та оглядали околицю готелю.

23-го до 26-го серпня

У цих днях почався наш відпочинок. Наступні чотири дні хористи прогулювались та опалювалися на різних пляжах, а деякі йшли на закупи і відвідували цікаві місця.

27-го серпня

Сьогодні вранці ми мусіли бути готові й цілком спаковані, щоб відлетіти до Сан Франсіско. Вилетіли ми о годині 10:30 ранку. Лет був спокійний. Приземлилися о годині 7-ій вечора, та відразу поїхали до нашого готелю — Рамада Інн біля „Риболовної Пристані". Ввечері хористи ходили по різних ресторанах та оглядали місто.

27-го серпня

Наш останній день тури. Ми готові вертатися до Вінніпеґу. Чи хочемо їхати — чи ні — ідемо до Вінніпеґу. Всі сьогодні досить сумні й змучені.

Думаю, чи радше знаю, що всі були вдоволені з нашої тури. Ми не лише мали нагоду бачити велику частину світу, але теж відвідали частину діяспори України, заприязнившись із багатьма українськими людьми.

П.С. Увага Арґентино! — побачимось за два роки!

Шляхом...

(Закінчення зі стор. 2)

Хоч не раз в обличчя
дмуть вітри ворожі
І гуде над містом
бурі дикий спів,
Все стоятимуть
леви на сторожі...

Те саме читаємо і в вірші „Київ":

Дужий Кожем'яка
ще не вмер не згинув, —
Він неволі змія
втопить у Дніпрі.

Завадович умів зглибити дитячу душу, зрозуміти її спосіб мислення, світовідчування, вмів пристосуватися до віку дитини. Вмів він увійти у світ дитини, світ казки й пригоди, користуватися їх елементами, розкривати поступові ідеї і правди, якими живе людство. Мистецтво слова — це одна з характеристичних рис творів Завадовича. Він добре розуміє, що тільки мистецький твір може діяти на дитячу душу й виробити в дітей естетичні почування.

Написав Завадович дуже гарну поезію про Чорне море, до якої Нестор Нижанківський доробив музику. Коли хор Богословської Академії у Львові у Народному Домі виконав цю композицію, слухачі були захоплені.

Чорне море,
українське море!
Нашу радість
знаєш ти і горе.
України бачило
ти славу,
Наших предків
боротьбу криваву!

Пісенність віршів Р. Завадовича спонукала деяких композиторів складати музику до них, наприклад, Володимира Балтаровича, Ярослава Ярославенка і проф. Осипа Залеського. Останній складав музику до п'єси Завадовича „Кобзарева готина".

Важко нам сьогодні погодитися з тою сумною думкою, що Роман Завадович уже не живе. Важко нам погодитися з тим, що та цінна людина відійшла від нас назавжди в інший світ!.. Перед тяжким іспитом поставив нас Господь, ще раз даючи нам нагоду усвідомити собі ту вічну істину, що все, як і останній день життя кожного з нас, спочиває у руках Божих.

Рефлексії...

(Закінчення зі стор. 2)

цуф" і „Вивротовцуф". Андрій кинув бомбу на маршала Пілсудського, а Теофіль на Войцеховського, президента Польщі. Обидві бомби не експльодували, — були „гоммейд" організацією ОУН.

З Чикаго на З'їзд прибув автобус з учасниками. Кошовим прогулянки була Ярослава дружина Михайла. Тітка Ольшанських (і моя) дружина о. Миколи Куропаса прибула до Америки перед Першою світовою війною і мала „Ризницю" (крамницю з церковними ризами тощо) в Ню Йорку на Ріверсайд Драйв. Обох Ольшанських Андрія і Теофіля вислала ОУН по замаху до Куби. Андрій виїхав відтак до Панами, де одружився. В часі Другої світової війни Америка забрала його з Панами (яка була по стороні Німеччини) і конфінувала в концентраційному таборі у Фльориді. Я його спровадив до Чикаго і заручив за нього; тут він і помер. Теофіль виїхав з Куби до Гондурасу. Під час революції в Гондурасі, яку зорганізували полковники, він був якийсь час полковником. Його тітка спровадила його до Америки. Живе тепер в Лос Анджелесі. Задовга це історія „времених літ", але сеньйорам не зашкодить знати, в якому товаристві вони перебували.

Союзівка під проводом її управителя Івана Рабкевича була чиста, трава скошена, доріжки заметені. Дивізійник Андрій Лесів, кухар-шеф на всі руки, годував нас добре. На снідання булки — „кайзерки", які віднайшов колишній управитель В. Квас, додавали не лише смаку, але й фунтів, а Софія Шпак добре керувала обслугою, складеною з хлопців і дівчат.

Та не самими булками живе людина. Одного дня вся група із Союзівки відвідала „Союзівку" — Верховину Українського Братського союзу в Глен Спей, де нас вітали — парох о. Ю. Осадца і радний Комоницький. Такий жест сеньйорів був доказом, що УН Союз дальше думає про злуку Союзів, яка чи тепер чи в четвер прийде.

Отець декан д-р Богдан Волошин ніс нам духову опіку.

У З'їзді Сеньйорів брали участь теж почесні члени Головного Уряду — д-р Анна Чопик і Марія Чучман.

Хор „Тирса" перед Домом Опери в Сіднею.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

6-7-го липня — УСЦАК — Схід (юньйори в групах А і Б).
10-11-го серпня — Подвійні гри
30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня — Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Українки — 17-ий раз підряд чемпіонками

Усімнадцяте підряд українки здобули титул чемпіонок в ручному м'ячі СССР. Цього великого успіху добилася славна в Европі київська дружина „Спартак", що в своїй історії десять разів вигравала вже чашу Европи. На протязі усіх цих успішних років тренером дружини є Ігор Турчин. В цьогорічному сезоні в складі цієї київської дружини виступають: Наталія Митрюк, Лариса Карло, Зінаїда Турчин (дружина тренера), Тетяна Горб, Ольга Зубар, Любов Одинокова, Ольга Дідусенко, Ірина Попова, Ольга Семен, Людмила Сало, Євгенія Товстоган, Ірина Чабан, Таміла Олексюк.

Київське „Динамо" і Донецький „Шахтар" в півфіналах футболу за чаші СССР

Київське „Динамо", що займає тепер чолову позицію у показнику табелі ігор вищої ліги СССР, дійшло до півфіналу за чашу країни, в якому зустріне клюб „Іскру" з міста Смоленська. В останніх змаганнях з клюбом „Кайрат" з Алма-Ати в складі київського клюбу виступали: Михайлов, Кузнецов, Балтача, Яремчук, Безсонів, Дем'яненко, Рац, Яковенко, Баль, Заварів, Бєланов, Блохін, Михайличенко. Донецький „Шахтар", що на усіх 18 клюбів вищої ліги, займає в показнику табелі ігор 7-ме місце, в своєму півфіналі зустріне минулорічного чемпіона „Зеніт" Ленінград. В складі тієї української дружини змагаються: Елінскас, Варнавський, Сопко, Раденко, Журавльов, Рудаков, Яценко, Соколовський, Кравченко, Гошкодеря, Акименко, Морозов, Смолянинов.

Італійці подивляли українських гімнастів

Цілий ряд похвальних рецензій появився в італійській пресі в зв'язку з виступами в Римі, Фльоренції і інших містах Італії українських гімнастів. В репрезентації мистецької гімнастики, що її очолювала кол. чемпіонка Европи — Ірина Дерюгін до Італії приїхали: І. Кожарин, І. Шаповал, Т. Мирошниченко, В. Ткач, О. Скалдіна і Е. Керерчені. Дружини спортової гімнастики, в якій між іншими виступали — Б. Макуць, О. Капетов, С. Мурзуненко, Ж. Кузулін та інші, італійські репортери зачислили до найкращих у світі.

Український шахіст веде в міжзональному шаховому турнірі

Продовжується міжзональний шаховий турнір у Тунісі за вхід до турніру претендентів. Після 15-ої рунди в показнику табелі ігор веде відомий в шаховому світі український шахіст зі Львова Білявський. Практично, Білявський вже закваліфікувався до турніру претендантів, перемігши в 15-ій рунді іншого українського шахіста — Чернина з Харкова, який ще має теж можливості (досі здобув 9 точок) ввійти до згаданого турніру. Після перемоги з Черниним, Білявський переміг теж єгиптянина Афіфі й тим самим осягнув бажану мету.

В показнику табелі Білявський досі здобув 10,5 точок, дальші чотири місця займають Юсипов 10, Чернин 9, Портіш 8, Горт 8, і Гавриков 7,5. В двох останніх змаганнях Білявський зустріне югослава Ніколіча і чілійця Моровича. Чернин має ще змагатися з американцем Фірманом і Гортом із Чехо-Словаччини.

Успіхи стрийських боксерів

На початку травня ц.р., у Львові відбулися боксерські змагання т.зв. „трудових резервів", у яких перше місце здобули боксери з міста Стрия. В складі переможної стрийської збірної виступали: Роман Костів, Степан Юрчишин, Василь Новатарський, Михайло Гук, Ігор Гадяк і Вадим Матковський.

Українець Валерій Соловей — переможець

У місті Яунде в Камеруні відбулися міжнародні змагання в маратонському бігу, в яких серед 185-ох легкоатлетів перемогу здобув український легкоатлет з Києва Соловей, пробігши 42 км. 195 м. за 2:39.40.

Українці перемогли в академічному веслуванні

Недавно в Москві пройшов особистий чемпіонат СССР в академічному веслуванні. Збірна України здобула 10 золотих медалів. Вдруге звання чемпіонки здобула киянка Марія Данилюк. Таких же успіхів добилися Олена Терьошин і Наталія Яценко, які у складі вісімки закінчили першими. Серед чоловіків таких же осягів добилися Микола Комаров, Павло Гурковський, Віктор Омеляновичи і Григорій Дмитренко. Перших більших успіхів осягнули теж молоді змагуни — Валентин Герасименко, Юрій Станкевич і Дмитро Вишемирський.

Успішні виступи українських легкоатлетів у Бразилії

На початку травня ц.р., в Сан-Павльо, Бразилія, відбулися міжнародні легкоатлетичні змагання, в яких, між іншими, в збірній СССР, як звичайно, були змушені виступати теж і українські спортовці. На трасі 800 м. перемогла Надія Олізаренко з Одеси з вислідом 2.02,58. В скоку з жердиною кращий осяг здобув Василь Бубка з Донецька з вислідом 5.60.

(от)